

Recenzija knjige

Recenzija knjige: Družbena odgovornost in odličnost javne uprave avtorice dr. Nine Tomažević

Stanka Setnikar Cankar

Univerza v Ljubljani, Fakulteta za upravo

stanka.setnikar-cankar@fu.uni-lj.si

V svetovni literaturi je mogoče najti večje število del, ki obravnavajo področje učinkovitosti, uspešnosti in kakovosti dela zasebnega sektorja. Bistveno manjši pa je znanstveni interes za teoretične opredelitve in empirične rešitve za področje javnega sektorja, javne uprave in državne uprave. Zaradi soodvisnosti zasebnega in javnega sektorja, ki je postala pomembna za države na prehodu šele v zadnjih dvajsetih letih, so se ta vprašanja znanstveno in strokovno analizirala z večjo časovno zamudo. Po meni dostopnih podatkih pa še nimamo celovitega dela s področja družbene odgovornosti kot osnove odličnosti v javnem sektorju, ki pomeni logičen naslednji korak v znanstvenem raziskovanju področja. Tuja literatura s tega področja obravnava predvsem parcialne pristope.

Upošteva tuje in domače izkušnje, je avtorica s kritično analizo posameznih modelov poudarila potrebo po njihovih dopolnitvah oziroma izboljšanju. V poglavju, ki je namenjeno kakovosti in odličnosti, avtorica najprej obravnava neustrezno kakovost. V nadaljevanju opisuje kakovost storitev v javni upravi ter orodja s kazalniki odličnosti. Ker se modeli odličnosti že uporabljajo, podrobno prikaže najbolj pogoste. Ugotovitve v tem poglavju logično vodijo do vsebine, ki se ukvarja z vprašanjem enakosti in razlik med zasebnim in javnim sektorjem. Pri tem avtorica uporabi pristop od makroekonomskega nivoja javnega sektorja do javne uprave, državne uprave, samoupravnih lokalnih skupnosti do posameznih organizacijskih enot.

Eno od osrednjih poglavij je sedmo poglavje, ki se ukvarja z odličnostjo v slovenski javni upravi. Podrobno predstavi ISO standarde, model EFQM, skupni ocenjevalni okvir za organizacije javnega sektorja in uravnoteženi sistem kazalnikov ter prednosti posameznega orodja.

Setnikar cankar, S. (2011). Recenzija knjige: Družbena odgovornost in odličnost javne uprave avtorice dr. Nine Tomažević
Uprava, IX(2), 145–146.

Poglavje se zaključi s prikazom sistema ocenjevanja odličnosti v javni upravi Slovenije.

Ugotovitve o praksi v javni upravi Slovenije so iztočnica za primerjavo z javnimi upravami izbranih evropskih držav v osmem poglavju. Avtorica se jasno opredeli do potrebe po ustrezni teoriji modelov odličnosti. Obravnava organizacijske procese in vprašanje uteži za dele modela ter njihove uporabe.

Avtorica se osredotoči na analizo sistemov zunanjega ocenjevanja odličnosti v izbranih evropskih državah. Izbor držav utemelji s primerljivostjo sistema javne uprave in s teoretsko in praktično odličnostjo. Njihova primerjava daje osnovo za primeren izbor za uporabo v Sloveniji. V monografiji predlagani model odličnosti, prilagojen posebnostim javne uprave, temelji na modelu prof. Rudija Rozmana, priznanega strokovnjaka s področja organizacije in managementa.

Deseto poglavje je eno od bolj obsežnih in je namenjeno prikazu rezultatov raziskave. Podrobno so opredeljeni področje raziskave, raziskovalni vzorec, ciljna skupina, raziskovalne hipoteze in metodologija. Predstavljeni so doseženi rezultati, preverjene so praktične hipoteze. Sledi prikaz uporabnosti rezultatov in možnosti za nadaljnja raziskovanja.

Avtorica v delu prikaže rezultate lastne raziskave, ki ustreza vsem zahtevam znanstvenega raziskovanja. Izjemen prispevek je njeno zavedanje, da je treba rešiti vprašanje izrazoslovja za področje managementa, organizacije, kakovosti in odličnosti v javnem sektorju. Ni mogoče spregledati njene odločitve, da prevede tujke, ki se pogosto uporabljajo na tem znanstvenem področju, v slovenski jezik. Obravnava tudi zelo aktualno vprašanje družbene odgovornosti v pogojih gospodarske krize in recesije. Uspelo ji je izbrati najboljše možne opredelitve, ki so osnova za delovanje sistema. Istočasno pa je poiskala dejavnike, ki so ključni za odličnost združb v javni upravi. Predlagani model odličnosti upošteva zahteve najboljših modelov in je uporaben tako v javnem kot tudi v zasebnem sektorju.